

შიდა ქართლის ბარის ბუნებათსარგებლობა და გარემოს დაცვის ასპექტები

ლაშა შავბერუაშვილი

ელ-ფოსტა: Lasha.Shavberuashvili742@ens.tsu.edu.ge

გეოგრაფიის დეპარტამენტი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ივ.
ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ი.ჭავჭავაძის გამზ. #3, 0179,
თბილისი

შიდა ქართლის რეგიონი წარმოადგენს საქართველოს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან და პერსპექტიულ რეგიონს. დღემდე შიდა ქართლის შესახებ არსებობს მხოლოდ წმინდა სამეცნიერო გამოკვლევები. იშვიათია (ან ძალიან ძველია) კარტოგრაფიული წყაროები, რომლებზეც აღბეჭდილია რეგიონში მიმდინარე პროცესები და მოვლენები. XXI საუკუნეში, როდესაც გეოსაინფორმაციო სისტემებმა მოიცვა თითქმის ყველა სამეცნიერო დარგი, დღემდე არ შექმნილა შიდა ქართლის მონაცემთა ბაზა, სადაც ასახული იქნებოდა ის მოვლენები და პროცესები რომლებიც აქტუალური და მნიშვნელოვანია რეგიონისთვის. შიდა ქართლის ტერიტორიაზე იშვიათადაა შექმნილი საზოგადოებრივი და ბუნების მოვლენათა რუკათა სერია (კრებული), რომელშიც განხილული იქნებოდა ამა თუ იმ პროცესების დინამიკა და მათი ურთიერთკავშირი.

აღნიშნული ბაზა ხელს შეუწყობს ინფორმაციის სწრაფ განახლებას, სივრცე დროით ანალიზსა და მათზე დაყრდნობით სხვადასხვა თემატიკის რუკების შექმნას. აღსანიშნავია ისიც, რომ მონაცემთა ბაზა შეიძლება საფუძვლად დაედოს იმ საერთო ბაზას, რომელიც ასახავს საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე მიმდინარე მოვლენებსა და პროცესებს. აღნიშნული მონაცემთა ბაზა, რომელიც დაყრდნობილია თანამედროვე გეოინფორმაციულ სისტემებზე ხელს შეუწყობს საქართველოში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების უკეთ გაანალიზებას, მათი როგორც დადებითი ასევე უარყოფითი მხარეების განსაზღვრას და პრობლემების გადაჭრისთვის შესაბამის ღონისძიებების გატარებას.

წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის მიზანს შეადგენს საქართველოში ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს რეგიონს, შიდა ქართლის, მონაცემთა ბაზის შექმნა და გეოინფორმაციული კარტოგრაფირება. აღნიშნული მიზნიდან გამომდინარეობს შემდეგი კონკრეტული ამოცანები: საკვლევი რეგიონის შესახებ არსებული ლიტერატურული და კარტოგრაფიული წყაროების მოძიება და მათი ანალიზი. საკვლევი რეგიონის ტერიტორიაზე მიმდინარე პროცესებისა და მოვლენების (რელიეფის თავისებურებანი, გეოლოგიური აგებულება, ეგზოგენური პროცესები, ლანდშაფტური თავისებურება, მცენარეული საფარის გავრცელება, მოსახლეობის დინამიკა, მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა, ტურისტულ-რეკრეაციული პოტენციალის შესწავლა და სხვა.) გეოინფორმაციული დამუშავება და კარტოგრაფირება. მონაცემთა ბაზის შექმნა, მათი ანალიზი და რუკათა სერიის შედგენა.